

Samenvatting

Het college van burgemeester en wethouders vraagt de gemeenteraad de werkwijze voor het adviesrecht vast te stellen. Onder de Omgevingswet is er adviesrecht van de raad mogelijk. Dit adviesrecht regelt bij welke buitenplanse omgevingsplanactiviteiten het college verplicht is om de gemeenteraad bindend advies te vragen bij de beoordeling van en het besluit op die omgevingsvergunningaanvragen. Buitenplanse omgevingsplanactiviteiten zijn activiteiten die niet rechtstreeks volgens het omgevingsplan zijn toegestaan. In juni 2021 is al met een [raadsbesluit](#) vastgelegd voor welke activiteiten dit adviesrecht geldt. Met dit besluit wordt een werkwijze voorgesteld die toeziet op het zorgvuldig, efficiënt en binnen de gestelde behandeltermijnen inzetten van het adviesrecht.

Beslispunten

1. In te stemmen met de werkwijze voor het adviesrecht van de raad, zoals in dit collegevoorstel onder 'gewenste situatie' beschreven.
2. In te stemmen met doorgeleiding van bijgevoegd raadsvoorstel waarin de gemeenteraad deze werkwijze wordt voorgesteld.

Besluit Burgemeester en Wethouders d.d. 19 september 2023:

Conform.

1. Aanleiding

Onder de Omgevingswet is er adviesrecht van de raad mogelijk. Met het adviesrecht wordt vastgelegd bij welke buitenplanse omgevingsplanactiviteiten (activiteiten die niet rechtstreeks volgens het omgevingsplan zijn toegestaan) het college de raad verplicht om bindend advies moet vragen voor de beoordeling en het besluit op omgevingsvergunningaanvragen. In juni 2021 is met een [raadsbesluit](#) vastgelegd voor welke activiteiten dit adviesrecht in Maastricht geldt. Wat nog rest is een besluit over de werkwijze bij dat adviesrecht.

2. Context

Per 1 januari 2024 treedt de Omgevingswet in werking. De rolverdeling tussen de gemeenteraad en het college blijft in essentie onveranderd onder de Omgevingswet. De raad blijft verantwoordelijk voor de kaders, en stelt deze vast in de omgevingsvisie en het omgevingsplan. Het college is bevoegd tot de uitvoering van deze kaders, door onder andere het beoordelen van omgevingsvergunningaanvragen. Wel zijn er wat veranderingen bij het beoordelen van aanvragen voor een omgevingsvergunning dat in strijd is met het bestemmingsplan of straks het omgevingsplan. Onder de huidige wetgeving kan het college van B&W een omgevingsvergunning voor een initiatief of (bouw)plan dat in strijd is met het bestemmingsplan in principe niet zelfstandig afdoen. Tenzij het een aanvraag is binnen de “binnenplanse afwijkingen” (afwijkingen die in de regels van het bestemmingsplan al zijn voorzien), of binnen de afwijkingen die zijn opgenomen in de ‘kruimelgevallenlijst’ (wetsartikel 4 van bijlage II van het Besluit omgevingsrecht) of het een aanvraag betreft waarover de raad heeft besloten dat er geen Verklaring van geen bedenkingen (Vvgb) van de raad nodig is (raadsbesluit 2011). Alle andere afwijkingen van het bestemmingsplan kan het college alleen verlenen met instemming (via een Verklaring van geen bedenkingen) van de gemeenteraad. In plaats van deze werkwijze is onder de Omgevingswet in eerste instantie het college bevoegd tot het beoordelen van de omgevingsvergunningen die strijdig zijn met het Omgevingsplan. De Omgevingswet biedt de gemeenteraad de mogelijkheid om op voorhand gevallen aan te wijzen waarin zij gebruik wenst te maken van haar adviesrecht: daarmee wordt het college verplicht om advies aan de raad te vragen en dit advies ook over te nemen. Dit is alleen mogelijk bij aanvragen voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit: een activiteit die volgens het omgevingsplan niet is toegestaan. (Deze grondslag is opgenomen in artikelen 16.15a en 16.15b van de Omgevingswet.) Een aanvraag voor een omgevingsvergunning voor een dergelijke activiteit kan B&W dus niet zelfstandig afdoen en het college moet het advies van de raad volgen.

	huidige situatie		nieuwe situatie	
	raad	college	raad	college
beoordeling	instemming	niet zelfstandig	geen	zelfstandig
omgevingsvergunning in	vereist, tenzij	afdoen, tenzij	instemming	afdoen, tenzij
strijd met bestemmings-	binnenplans,	binnenplans,	vereist, tenzij	adviesrecht
/omgevingsplan	kruimelgeval of Vvgb	kruimelgeval of Vvgb	adviesrecht	
	uitgezonderd	uitgezonderd		

In het raadsbesluit [Transitieaanpak Omgevingsplan \(juni 2021\)](#), heeft uw raad dit [adviesrecht vastgelegd](#). Heel kort gezegd komt dat neer op het als het ware omklappen van de huidige situatie: onder de Omgevingswet legt het college dezelfde aanvragen voor advies voor aan de raad als nu het geval is. Ook is besloten dit adviesrecht, dat gelijktijdig met de Omgevingswet in werking gaat, een jaar na inwerkingtreding te evalueren.

Het advies van de raad is bindend voor het college. Als het advies van de raad niet binnen de beslistermijn wordt gegeven, dan zou het college kunnen overgaan tot het nemen van een besluit over de aanvraag. Dit is uiteraard niet wenselijk. Het is sterk aan te raden op voorhand met elkaar af te spreken (middels dit raadsvoorstel) welke werkwijze wordt gehanteerd bij het adviesrecht. Zodat we de vergunningaanvraag binnen de behandeltermijn kunnen beoordelen. Voor het behandelen van buitenplanse omgevingsplanactiviteiten geldt de reguliere termijn van maximaal 8 weken. Met de mogelijkheid tot het eenmalig verlengen van de beslistermijn met 6 weken. Ook kan het college besluiten om de uitgebreide procedure van toepassing te verklaren, wanneer de aangevraagde activiteit mogelijk aanzienlijke gevolgen heeft voor de fysieke leefomgeving en naar verwachting verschillende belanghebbenden bedenkingen tegen het besluit zullen hebben. Hiermee wordt de termijn van beoordeling verlengd naar 24 weken. (Is er sprake van adviesrecht van de raad én een uitgebreide procedure: dan geldt voor de gemeenteraad een reactietermijn van 6 weken na de ter inzagelegging van het ontwerpbesluit.)

3. Gewenste situatie

In de gewenste situatie worden de vergunningaanvragen voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit waarbij adviesrecht van de raad van toepassing is net als de overige vergunningaanvragen goed en binnen de tijd beoordeeld. Om dit zorgvuldig efficiënt te doorlopen stellen we (als aanvulling op de reguliere behandelwijze bij aanvragen voor omgevingsvergunningen) de volgende werkwijze vast:

- *Verlenging termijn met 6 weken (of uitgebreide procedure indien van toepassing)*

Nadat er een ontvankelijke aanvraag (kort gezegd een geldige en complete aanvraag) is binnengekomen waarbij adviesrecht van de raad geldt, besluit het college de behandeltermijn te verlengen met 6 weken. Of het college besluit tot de uitgebreide procedure, in het geval dat van toepassing is. In dat geval is de behandeltermijn 24 weken.

(We streven naar een zo snel als mogelijke beoordeling, maar door de procedures rondom het indienen van raadsvoorstellen is afhandeling binnen 8 weken nagenoeg onmogelijk. Afhandeling binnen 14 weken is, mits niet in het reces, wel mogelijk.

Mocht die termijn onverhoopt toch niet gehaald worden, bijvoorbeeld in het geval van zomerreces, dan is er onder de Omgevingswet geen sprake meer van het automatisch moeten verlenen van de vergunning, en is er ook na de behandeltermijn nog de mogelijkheid om tot een besluit te komen. Wel kan de aanvrager de gemeente in gebreke stellen, en in dit geval moet de gemeente uiterlijk 2 weken later een besluit nemen. Mocht ook die termijn niet gehaald worden, dan geldt er automatisch een dwangsom. De dwangsom loopt uiterlijk 42 dagen en bedraagt maximaal € 1442.)

- *Raadsvoorstel met advies van het college inclusief scope en onderbouwing*

Middels een raadsvoorstel wordt de raad geïnformeerd over de vergunningaanvraag en het advies van het college over het wel of niet verlenen van de vergunning. In het voorstel zal het college duidelijk maken over welke onderdelen van de aanvraag de raad advies kan uitbrengen (de buitenplanse omgevingsplanactiviteit waarvoor adviesrecht geldt, de totale aanvraag kan mogelijk ook nog andere activiteiten bevatten) en welke kaders en regels op die onderdelen van toepassing zijn. In het voorstel zal het college haar advies over het wel of niet verlenen van de vergunning onderbouwen (onder het kopje 'Argumenten' in het Maastrichtse format voor een raadsvoorstel) en alternatieven benoemen (onder het kopje 'Alternatieven'). Conform het reglement van orde van de gemeenteraad behandelt en stemt raad over het raadsvoorstel. Het besluit van de raad is bindend en wordt aldus uitgevoerd door het college.

- *Adviesrecht wordt toegepast bij de formele vergunningaanvraag*

In het geval de vergunningaanvrager voor zijn of haar formele aanvraag de gemeente eerst om een omgevingsoverleg vraagt (vooroverleg nog voor de formele vergunningaanvraag om in een vroeg stadium de haalbaarheid en wensbaarheid van een initiatief te bespreken, zo'n vooroverleg wordt door ons gestimuleerd omdat dit vroegtijdige integrale afweging en participatie mogelijk maakt op basis waarvan de initiatiefnemer het plan nog kan verbeteren), zal in dat geval de raad om haar

advies worden gevraagd bij de formele aanvraag. De aanvrager wordt hier wel direct al over geïnformeerd. Dit omdat het advies van de raad in dit stadium wettelijk niet gezien wordt als adviesrecht en daarmee onhoudbaar is. (Bovendien is het zo dat lang niet alle aanvragen voor een omgevingsoverleg ook worden doorgezet tot een vergunningaanvraag, en hier bovendien soms de nodige tijd tussen kan zitten en/of aanpassingen aan de aanvraag worden gemaakt.)

- *Termijnindicatie*

We streven hierbij de volgende termijnen na, zodra beoordeeld is dat de aanvraag ontvankelijk is en er adviesrecht geldt (in het geval de uitgebreide procedure niet van toepassing is):

ong. 3 weken	ambtelijke behandeling en beoordeling
ong. 2 weken	collegebehandeling
ong. 4 weken	indienen en raadsbehandeling in domeinvergadering
3 weken na domeinvergadering	raadsbesluit in raadsvergadering

Het college neemt vervolgens, conform de besluitvorming in de raad, het besluit op de vergunningsaanvraag. Waarna dit wordt bekendgemaakt per beschikking aan de aanvrager en via publicatie aan belanghebbenden.

4. Effect op duurzaamheid en/of gezondheid

Dit voorstel beschrijft een werkwijze om het adviesrecht van de raad goed tot uitvoering te brengen. Om zo bij te dragen aan een zorgvuldige beoordeling van aanvragen en daarmee aan de zorgvuldige afweging om een activiteit of functie wel of niet toe te staan in Maastricht. Duurzaamheid en gezondheid zijn twee van de aspecten binnen die afweging.

5. Effect op de openbare ruimte

Dit voorstel beschrijft een werkwijze om het adviesrecht van de raad goed tot uitvoering te brengen. Om zo bij te dragen aan een zorgvuldige beoordeling van aanvragen en daarmee aan de zorgvuldige afweging om een activiteit of functie wel of niet toe te staan in Maastricht. Het effect op de openbare ruimte is één van de aspecten binnen die afweging.

6. Personeel en organisatie

Vergunningaanvragen waarbij adviesrecht geldt vragen extra tijd van de medewerkers, binnen een krap tijdsbestek, vanwege de benodigde afstemming met en instemming van de raad. Met dit

voorstel wordt gepoogd de werkwijze zo efficiënt mogelijk in te richten, zonder de zorgvuldigheid of de positie van college en raad tekort te doen.

Met dit voorstel wordt ook zo efficiënt mogelijk met de tijd van de raadsleden en de griffie omgegaan, onder andere door het adviesrecht binnen de bestaande vergaderstructuur uit te voeren en op basis van een onderbouwd en toegelicht voorstel van het college.

7. Informatiemanagement en automatisering (incl. Smart City)

Wanneer college en raad instemmen met deze werkwijze wordt de werkwijze ingebouwd in de software die we gebruiken voor het behandelen en beoordelen van vergunningaanvragen (de VTH-software).

8. Financiën

Dit voorstel over de werkwijze bij het adviesrecht van de raad heeft geen financiële gevolgen. (Met uitzondering van de tijdsbesteding zoals genoemd bij personeel en organisatie.)

9. Aanbestedingen

Niet van toepassing.

10. Participatie tot heden

Er is overleg geweest met de griffie over de haalbaarheid en wenselijkheid van deze aanpak en termijnen. Op dit raadsvoorstel over de interne werkwijze bij het adviesrecht van de raad heeft geen externe participatie plaatsgevonden. Conform het Maastrichtse participatiekader ([raadsbesluit februari 2023](#)) leent dit onderwerp zich namelijk niet voor participatie: want het gaat over een interne werkwijze die is ingekaderd door wettelijke termijnen en procedures.

11. Voorstel

1. In te stemmen met de werkwijze voor het adviesrecht van de raad, zoals in dit collegevoorstel onder 'gewenste situatie' beschreven.
2. In te stemmen met doorgeleiding van bijgevoegd raadsvoorstel waarin de gemeenteraad deze werkwijze wordt voorgesteld.

12. Uitvoering, evaluatie en vervolg

Mocht de raad instemmen met het voorstel, dan zal deze werkwijze uitgevoerd worden bij vergunningaanvragen voor buitenplanse omgevingsplanactiviteiten waar conform het [raadsbesluit](#)

[van juni 2021 adviesrecht op van toepassing is](#). Dit treedt in werking op het moment dat de Omgevingswet, en daarmee het adviesrecht, ingaat op 1 januari 2024.

Over het adviesrecht zelf, dus de bepaling bij welke aanvragen adviesrecht geldt, vindt een jaar na inwerkingtreding evaluatie plaats (zo is besloten bij vaststelling van het adviesrecht in juni 2021). Dit is ook een logisch moment om op basis van de ervaringen tot dan toe af te wegen of aanpassingen in de werkwijze wenselijk zijn.